

**UNIVERSITETET
I OSLO**

Brudd på god vitenskapelig praksis påvist

Det har skjedd alvorlige brudd på god vitenskapelig praksis, men konsekvensene er ikke vidtrekkende. Dette er Universitetet for miljø- og biovitenskap og Universitetet i Oslos konklusjonen etter at det er levert en rapport fra en komité som i fjor ble nedsatt for å gjennomgå forskningspublikasjoner utført av en forsker som tidligere har vært ansatt ved de to institusjonene.

Rektor Knut Hove ved UMB og rektor Geir Ellingsrud ved UiO sier seg i hovedsak enig i undersøkelseskomiteens konklusjoner. De understreker at saken har resultert i gjennomgang og endring av rutineene ved begge universiteter når det gjelder kravene som må stilles til dokumentasjon av forskningsaktivitet.

Det ble for vel ett år siden offentliggjort at en forsker som hadde vært ansatt ved UMB og UiO var mistenkt for brudd på god vitenskapelig praksis. Forskeren har primært arbeidet med økologiske problemstillinger og undersøkt samspillet mellom jord, sopp og planter under tropiske og tempererte forhold. Forskeren har også hatt betydelig aktivitet knyttet til biologisk mangfold. I fellesskap nedsatte de to universitetene en komité for å gjennomgå alle forskningsarbeider forskeren hadde utgitt i ansettelsesperioden 1996 - 2006, også forskningsresultater publisert sammen med andre.

Komiteen skriver i sin rapport at undersøkelser har avdekket at det i en vitenskaplig artikkel har funnet sted dels manipulasjon, dels fabrikasjon av data. Dette er etter komiteens vurdering et alvorlig brudd på god vitenskapelig praksis. Komiteen har imidlertid ikke funnet dokumentasjon som fastslår hvem som har gjort dette. Artikkelen ble trukket tilbake i juni i fjor.

Komiteen kom til at 11 av de 63 vitenskapelige artiklene fra tidsrommet 1996- 2006 måtte undersøkes grundigere på bakgrunn av forskerens befatning med rådata i disse artiklene. Et gjennomgående trekk ved flere av disse artiklene er at forskeren ikke har kunnet legge fram hele eller deler av de rådata som er grunnlaget for resultater og konklusjoner. Komiteen har likevel ikke kunnet konstatere at det er noe påfallende med de resultater som presenteres, og sier at det er sammensatte grunner til at materialet ikke kan fremlegges. Det er ikke holdepunkter for å fastslå at rådata med vilje er ødelagt for å hindre innsyn og etterprøving.

Manglende dokumentasjon av rådata for rapporterte forskningsresultater fra forskerens side representerer etter komiteens vurdering brudd på god vitenskapelig praksis.

Komiteen understreker at mangelen på klart regelverk for håndtering og lagring av data har vært en systemsvakheter ved de to universitetene.

UMB og UiO mener offentligheten har rett til å vite utfallet når det er begrunnet bekymring for kvaliteten på forskning som utføres. Begge institusjoner mener at det er påvist grovt brudd på god vitenskapelig praksis i en artikkel, og brudd på god vitenskapelig praksis i flere andre. Men siden holdepunktene for hvem som har manipulert og fabrikkert forskningsdata ikke er tilstrekkelig entydige, ifølge undersøkelseskomiteen, mener

man at det vil være en uakseptabel belastning for forskeren som er undersøkt, å få sitt navn offentliggjort. Vedkommende er ikke lenger ansatt ved noen av universitetene. Den aktuelle forskningen fant sted før loven om forskningsetikk trådte i kraft, der nye forskningsetiske tiltak er innført.

Universitetene har også valgt ikke å offentliggjøre navn på forskerens medforfattere. Dette fordi slik offentliggjøring kan medvirke til å identifisere forskeren som var utgangspunktet for undersøkelsen, og fordi det ikke har vært, eller er, grunn for å tro at noe hefter ved medforfatterens arbeid.

Både UMB og UiO har i den senere tid gjennomført en rekke tiltak for å styrke forvaltningspraksis og forskningsetikk i henhold til den nye loven. Se vedlegg.

Den uavhengige undersøkelseskomiteen har bestått av professor emeritus Kim von Weissenberg, Helsingfors universitet, docent Annica Kronsell, Lunds universitet, professor Hanna Kokko, Helsingfors universitet, dosent Lars Høgbom, Skogforsk, Uppsala og sorenskriver Bjørn Solbakken, Karmsund tingrett.

For ytterligere opplysninger:

Rektor Knut Hove, UMB: Tel. 64955003/64965002, mob 95286107
Rektor Geir Ellingsrud, UiO: Tel. 22856347/22856349